

Betreft	Loonbedrijf Kurstjens Quicksan flora en fauna
Ons kenmerk	VNO069
Datum	5 juli 2011
Behandeld door	E.J.P. Thomas

1. Aanleiding

Voor de geplande uitbreiding en herinrichting van loonbedrijf Kurstjens is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk. Als onderdeel van de toelichting bij de bestemmingsplanwijziging dient aandacht besteed te worden aan de effecten van de wijziging op natuurwaarden binnen het plangebied en in de omgeving hiervan.

Negatieve effecten op beschermde soorten en/of gebieden mogen veelal niet zonder meer optreden. In dat geval kunnen mitigerende en/of compenserende maatregelen of zelfs een vergunningaanvraag in het kader van de Flora- en faunawet of Natuurbeschermingswet 1998 noodzakelijk zijn om het bestemmingsplan doorgang te laten vinden.

In deze memo wordt ingegaan op de te verwachten effecten op beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden als gevolg van de geplande uitbreiding van loonbedrijf Kurstjens.

2. Plangebied

Loonbedrijf Kurstjens is gelegen ten noorden van Venlo en ten westen van Grubbenvorst, binnen de gemeente Horst aan de Maas. Het bestaande terrein ligt langs de Horsterweg, direct ten westen van de snelweg A73 (zie afbeelding 1 op de volgende pagina). De uitbreidinglocatie bestaat uit het bestaande terrein van het loonbedrijf.

Loonbedrijf Kurstjens is gelegen binnen een groter agrarisch gebied met akker- en weidegrond en kassen. Ten zuiden van het loonbedrijf is een bedrijf gevestigd dat substraten produceert voor onder andere de tuinbouw. Aan de westkant van de Horsterweg zijn woonhuizen en een camping aanwezig. Aan de oostzijde van de A73 zijn bospercelen gelegen nabij het loonbedrijf. Loonbedrijf Kurstjens wil binnen zijn bestaande bedrijfslocatie nieuwbouw plegen ten behoeve van de uitbreiding van de bedrijfsactiviteiten. Daarbij wordt een deel van de bestaande laagwaardige bebouwing vervangen en worden nieuwe hoogwaardige gebouwen en installaties gebouwd.

3. Soortbescherming

Kort wordt ingegaan op de wetgeving ten aanzien van planten- en diersoorten in Nederland. Daarna wordt aangegeven welke natuurwaarden in het plangebied voorkomen, dan wel te verwachten zijn.

3.1 Flora en faunawet

De bescherming van zowel inheemse als uitheemse, in het wild levende dier- en plantensoorten is vastgelegd in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet bevat een algemeen (passief) beschermingsregime voor aangewezen planten- en diersoorten. Daarnaast zijn in de Flora- en faunawet beschermde leefgebieden aangewezen voor de instandhouding van beschermde soorten. De Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn zijn in onze nationale Flora- en faunawet geïmplementeerd.

Abbeelding 1: Ligging van het loonbedrijf Kurstjens (bron luchtfoto: Google Maps).

Wat betreft de flora is het verboden om beschermde soorten uit te steken, te vernielen, te beschadigen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8 Flora- en faunawet). Ten aanzien van de fauna geldt dat het verboden is beschermde dieren in hun natuurlijke leefomgeving te doden of te verwonden, opzettelijk te verontrusten of voortplantingsplaatsen (bijvoorbeeld nesten) te verstoren, te beschadigen of weg te nemen (artikel 9 t/m 13 Flora- en faunawet).

Voor het verrichten van ingrepen die een nadelig effect hebben op beschermde flora en fauna is in principe een ontheffing ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. In het Besluit van 10 september 2004 (AMvB artikel 75) wordt onderscheid gemaakt in de algemeenheid van soorten en de noodzaak tot ontheffingaanvraag. De beschermde soorten zijn hiertoe ingedeeld in een drietal categorieën (tabellen):

1. Algemeen beschermde soorten.
2. 'Overige' soorten en alle vogelsoorten.
3. Streng beschermde soorten: soorten van bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn en soorten van bijlage I van de AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet.

Bij ruimtelijke inrichting en ontwikkeling is voor algemeen beschermde soorten geen ontheffing van de Flora- en faunawet nodig. Ook voor overige soorten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden, mits gewerkt kan worden conform een door de Minister van LNV (EL&I) goedgekeurde gedragscode. Een geschikte gedragscode voor toepassing bij de voorgenomen bedrijfsuitbreiding is de gedragscode voor de bouw- en ontwikkelingssector. Voor streng beschermde soorten zal altijd een ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd moeten worden wanneer deze negatieve effecten dreigen te ondervinden van de voorgenomen ingreep.

3.2 Natuurwaarden plangebied

Het natuurwaardenonderzoek voor Loonbedrijf Kurstjens is enerzijds gebaseerd op literatuuronderzoek. Bij het literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van gegevens van de Provincie Limburg en van de website www.waarneming.nl. Daarnaast is een verkennend veldbezoek (één dagdeel) gebracht aan het loonbedrijf om na te gaan of binnen het terrein beschermde planten- en of diersoorten voorkomen, danwel te verwachten zijn. Daarbij is ingeschat of de in de literatuur vermelde soorten tevens binnen het terrein voor kunnen komen.

Gegevens Provincie Limburg

Bij de provinciale broedvogelkartering in 2003 zijn de kilometerhokken waarin Loonbedrijf Kurstjens gelegen is (204-381 en 204-382), geïnventariseerd op het voorkomen van broedvogels. Op het terrein van het loonbedrijf zijn daarbij een zwarte roodstaart en een nijlgans aangetroffen.

De beide vogelsoorten zijn, zoals alle broedvogels in Nederland, beschermd op grond van de Flora- en faunawet. De zwarte roodstaart is daarnaast aangewezen als soort waarvoor een zogenaamde omgevingsscan moet worden uitgevoerd. De zwarte roodstaart keert veelal terug naar de nestplaats van voorgaande jaren, maar wanneer er in de omgeving voldoende vervangende, geschikte nestgelegenheid aanwezig is, dan kan de soort zich elders vestigen, wanneer een nestplaats verloren gaat.

In de omgeving van het loonbedrijf zijn nog verschillende andere broedvogels aangetroffen tijdens de provinciale kartering. Onder deze broedvogels is ook een aantal soorten dat vermeld staat op de Rode Lijst van Nederland, te weten: gele kwikstaart (status 'gevoelig'), graspieper ('gevoelig'), grauwe vliegenvanger ('gevoelig'), patrijs ('kwetsbaar'), spotvogel ('gevoelig'), veldleeuwerik ('gevoelig') en zomertortel ('kwetsbaar').

In 2002 heeft de Provincie Limburg binnen de beide kilometerhokken waarin het loonbedrijf gelegen is, een vegetatiekartering uitgevoerd. Binnen het terrein van het bedrijf zijn daarbij geen beschermde en/of bedreigde plantensoorten waargenomen. De houtwal en de wegberm aan de westzijde van het terrein zijn aangeduid als begroeiing met overwegend lage-kwaliteit-indicerende soorten. Binnen het terrein zijn twee dijklichamen aanwezig met begroeiing waarin enkele aandachtsoorten voorkomen. Het kleine gedeelte loofbos op het terrein van het loonbedrijf heeft, net als de houtwal en wegberm, een ondergroei met triviale soorten.

In de nabijheid van het plangebied, namelijk in de berm langs de Horsterweg en in de berm langs een onverharde weg noordwestelijk van het loonbedrijf, is wel een beschermde plantensoort aangetroffen. Het betreft het grasklokje, dat in de AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet is aangewezen als algemeen beschermde soort (tabel 1).

www.waarneming.nl

Het plangebied valt binnen het inventarisatiegebied Horst-Californië, zoals dit op de website www.waarneming.nl wordt onderscheiden. Voor dit inventarisatiegebied zijn de goedgekeurde waarnemingen geraadpleegd van de laatste 5 jaar (vanaf 01-01-2006).

De enige vogelsoort binnen het plangebied die in de gegevens genoemd wordt, is de ooievaar. Deze is in 2006 in het oostelijk deel van het plangebied waargenomen. Daarnaast zijn binnen het agrarisch perceel ten noorden van loonbedrijf Kurstjens in de afgelopen jaren een grote zilverreiger (Rode Lijst-status 'gevoelig') en een patrijs (Rode Lijst-status 'kwetsbaar') waargenomen.

Ten oosten van het terrein van loonbedrijf Kurstjens is binnen het daar gelegen agrarisch perceel een waarneming van een mol (tabel 1, AMvB artikel 75) gedaan. Voor de Horsterweg worden op de website diverse waarnemingen vermeld van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger (beide tabel 3, AMvB artikel 75), hoewel deze nog niet zijn goedgekeurd. Andere zoogdiersoorten zijn voor het inventarisatiegebied niet gemeld.

Uit de overige soortgroepen die op www.waarneming.nl vermeld worden, zijn geen waarnemingen van beschermde soorten gedaan binnen of in de directe nabijheid van de uitbreidingslocatie.

Terreinbezoek

Het verkennend veldbezoek heeft plaatsgevonden op 4 juli 2011 en is uitgevoerd door Evelien Thomas van Kragten. Tijdens het veldbezoek is met name gelet op het voorkomen van (sporen van) beschermde wilde flora en fauna binnen het plangebied en in de directe omgeving daarvan. Ook is gelet op het voorkomen van vaste nestplaatsen van vogels. Daarnaast is de waarschijnlijke aanwezigheid van beschermde soorten beoordeeld aan de hand van de aanwezige terreinkenmerken.

Het plangebied, waar nieuwbouw van bedrijfsruimten en aanleg van verhardingen plaatsvindt, bestaat voor het grootste gedeelte uit gebouwen en verhardingen.

In het zuidelijk deel van het plangebied, ter plaatse van de nieuw aan te leggen weg op het bedrijfsterrein, is een kleine houtkant aanwezig van voornamelijk eik, esdoorn en es (zie afbeelding 2 op de volgende pagina). De ondergroei is beperkt tot gras, brandnetels en andere triviale kruiden. Daarnaast zijn langs de huidige inrit aan de westzijde van de weg laanbomen (beuk) aanwezig. Beschermde planten- en/of diersoorten zijn in dit deel van het plangebied niet waargenomen. In de bomen zijn evenmin nesten en/of holtes gezien.

Afbeelding 2: Impressies van de houtkant en de laanbomen langs de bestaande inrit van loonbedrijf Kurstjens.

Ter plaatse van het nieuw te bouwen kantoor met parkeerplaats is momenteel verharding en een weide aanwezig die in gebruik is voor koeien. De nieuwe inrit, die gepland is aan de westzijde van het nieuwe kantoor en de al aanwezige loods, wordt aangebracht ter plaatse van een aanwezige akker en enige ruigte op een grondwal (zie afbeelding 3). Beschermde plantensoorten zijn hier niet waargenomen en zijn evenmin te verwachten, gezien het grondgebruik. Algemeen voorkomende zoodiersoorten (tabel 1, AMvB artikel 75; bijvoorbeeld konijn en haas) kunnen hier wel geschikt leefgebied vinden. De nieuwe bedrijfsruimte in het oostelijk deel van het plangebied wordt aangelegd ter plaatse van al aanwezige bouwwerken (silo's). Beschermde soorten zijn hier niet te verwachten.

Afbeelding 3: Impressies van de locatie van het nieuwe kantoor en de nieuwe inrit van loonbedrijf Kurstjens.

Het te slopen kantoorgebouw bestaat uit een éénlaags gebouw met plat dak, omgeven door verharding. Gebouwen kunnen in gebruik zijn als verblijfplaats voor vleermuizen, wanneer er bijvoorbeeld sprake is van een (toegankelijke) spouwmuur. Vleermuisonderzoek heeft geen onderdeel uitgemaakt van het verkennend veldbezoek, maar de te slopen bebouwing is wel onderzocht op de potentiële geschiktheid voor vleermuizen.

Het kantoorgebouw beschikt weliswaar over een spouwmuur, maar het gebouw wordt niet zeer geschikt geacht voor vleermuizen. Stootvoegen zijn slechts beperkt aanwezig en bevinden zich relatief laag bij de grond. Bij het kantoor is verder geen groen aanwezig dat zorgt voor geleiding van en naar de invliegopeningen. Wanneer er al sprake is van vleermuizen die in het plangebied verblijven, dan lijkt het aanwezige woonhuis ten zuiden van het kantoor geschikter voor vleermuizen, met name vanwege het aanwezige opgaand groen bij het huis (aanvliegroute). De overige bedrijfsgebouwen in het plangebied zijn niet geschikt voor vleermuizen (enkelsteens muren of staalconstructies).

4. Gebiedsbescherming

De Nederlandse overheid heeft de bescherming van bijzondere en waardevolle natuurgebieden vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 en in de instelling van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Tevens hebben ook de Provincies gebieden aangewezen die bescherming genieten vanuit natuuroogpunt. Zij zijn immers belast met de gedetailleerde uitwerking van de Ecologische Hoofdstructuur.

4.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

De Natuurbeschermingswet 1998 richt zich op beheer, herstel en bescherming van de Natura2000-gebieden (Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijngebieden). Ter bescherming van de natuurwaarden waarvoor de verschillende Natura2000-gebieden zijn aangewezen, mogen projecten die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een significant verstorend effect hebben op soorten, niet worden uitgevoerd zonder een vergunning. Hierbij is van belang dat de Natuurbeschermingswet 1998 een zogenaamde 'externe werking' kent. Dit houdt in, dat ook projecten buiten beschermde gebieden vergunningplichtig kunnen zijn, wanneer zij een negatief effect hebben op het beschermde gebied.

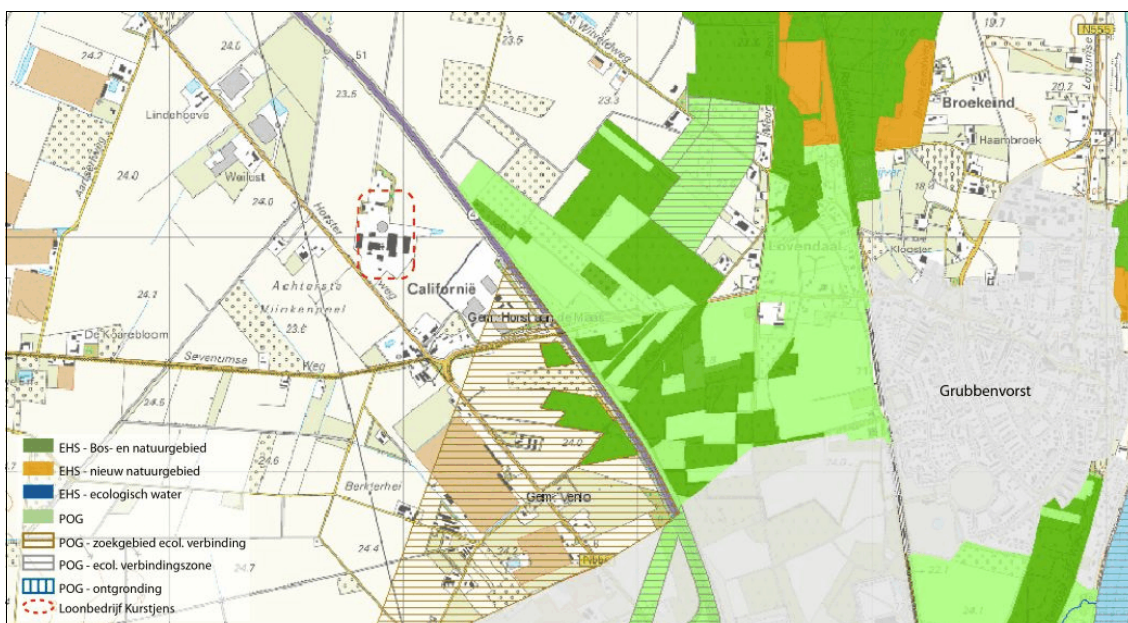
Loonbedrijf Kurstjens is niet aangewezen als onderdeel van een Natura2000-gebied. Evenmin zijn er in de directe nabijheid van het loonbedrijf Natura2000-gebieden aanwezig. De meest nabij gelegen Natura2000-gebieden zijn de Deurnsche Peel & Mariapeel en de Groote Peel. Beide gebieden bevinden zich op meer dan 10 kilometer westelijk van het plangebied.

4.2 *Ecologische Hoofdstructuur*

Net als voor de Natura2000-gebieden is het ruimtelijk beleid voor de EHS erop gericht de wezenlijke kenmerken van de gebieden te ontwikkelen, herstellen en behouden. Derhalve is voor de EHS het 'nee, tenzij'-regime ingevoerd. Volgens dit regime dient allereerst vastgesteld te worden of de geplande ingreep significant negatieve effecten heeft op de in het EHS-gebied aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden. Wanneer dit zo is, geldt in principe dat de ingreep geen doorgang kan vinden. Uitzondering geldt alleen voor ingrepen waarbij sprake is van groot openbaar belang en waarbij geen alternatieven voor de plannen beschikbaar zijn.

De Provincie Limburg kent daarnaast nog een gebiedscategorie die bescherming geniet op grond van de aanwezige of te ontwikkelen natuurwaarden. Het betreft de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG). Voor gebieden gelegen in de POG geldt een minder strikt beschermingsregime, de ontwikkelingsgerichte basisbescherming. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn mogelijk, wanneer zij de bestaande natuurwaarden niet aantasten. Op deze wijze kan de POG een bufferzone vormen rond de EHS. Ruimtelijke ontwikkelingen binnen de EHS en/of de POG behoeven goedkeuring van de Provincie Limburg.

Om na te gaan of het plangebied of de directe omgeving hiervan is aangewezen als EHS dan wel POG, is de Groene-waardenkaart geraadpleegd, die onderdeel uitmaakt van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL; actualisatie januari 2011). Afbeelding 4 op de volgende pagina geeft een uitsnede weer van de Groene-waardenkaart, waaruit blijkt, dat loonbedrijf Kurstjens niet is aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur. Evenmin is het loonbedrijf aangewezen als Provinciale Ontwikkelingszone Groen.

Afbeelding 2: Uitsnede uit de Groene-waardenkaart behorende bij het POL (actualisatie 2011; bron: Provincie Limburg).

5. Conclusies en aanbevelingen

Onderstaand worden de conclusies weergegeven ten aanzien van de effecten van realisatie van de uitbreidingsplannen van loonbedrijf Kurstjens. Daarbij wordt aangegeven of het noodzakelijk is bij de werkzaamheden mitigerende maatregelen in acht te nemen of dat mogelijk zelfs een ontheffing in het kader van de vigerende natuurwetgeving noodzakelijk is alvorens de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd.

Algemeen kan worden gesteld dat de uitbreiding plaatsvindt op bestaand bedrijfsterrein, direct grenzend aan een snelweg. Het betreft derhalve gronden die momenteel reeds intensief worden gebruikt voor bedrijfsdoeleinden.

5.1 Beschermde soorten

Voor soorten die zijn opgenomen in tabel 1, AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet is de aanvraag van een ontheffing niet noodzakelijk bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor soorten uit tabel 2 en 3 kan dit wel noodzakelijk zijn, al naar gelang de effecten die zullen optreden op de betreffende soorten.

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied geen beschermde planten- of diersoorten waargenomen. Uit literatuuronderzoek blijkt dat binnen het plangebied de zwarte roodstaart (tabel 2, AMvB artikel 75) voorkomt. Ook de nijlgans wordt genoemd in de literatuur, maar voor deze soort lijkt het plangebied niet zeer geschikt als broedbiotoop. Verwacht wordt wel dat de houtkant en de bomenrij ter plaatse van de bestaande inrit van het loonbedrijf geschikt broedbiotoop kan bieden aan verschillende algemeen voorkomende tuin- en parkvogels. Bijzondere soorten worden hier niet verwacht, gezien het intensieve gebruik van het plangebied.

Langs de Horsterweg zijn tevens vleermuizen (tabel 3, AMvB artikel 75) waargenomen, zo blijkt uit literatuur. Daarnaast zullen diverse, algemeen voorkomende zoogdiersoorten (tabel 1, AMvB artikel 75) verwacht kunnen worden aan de randen van het terrein, zoals bijvoorbeeld konijn of haas. Meer bijzondere en streng beschermde diersoorten worden in het plangebied niet verwacht.

Het plangebied bestaat grotendeels uit verharding en bebouwing. Het aanwezige groen binnen het plangebied bestaat uit vegetaties met triviale soorten. Deze biotopen zullen ook na realisatie van de uitbreidingsplannen in het plangebied aanwezig blijven. Wel zal (enige) kap van de houtkant en bomenrij plaats moeten vinden en zal enige ruigte verwijderd worden ten behoeve van de nieuwe toegangsweg.

Binnen het loonbedrijf Kurstjens zal voor de zwarte roodstaart geschikt broedbiotoop aanwezig blijven. Er wordt slechts één gebouw gesloopt en dit gebouw (kantoor) vormt voor deze soort geen geschikt broedbiotoop, zodat er geen nest verloren zal gaan. In de te kappen houtkant en de bomerij in het zuidelijk deel van het plangebied kunnen daarnaast mogelijk andere vogels tot broeden komen. Broedende vogels zijn strikt beschermd en het verstoren of vernietigen van een nest van broedende vogels is niet toegestaan. Een ontheffing hiervoor wordt niet verleend. Kap van delen van deze houtkant dient dan ook plaats te vinden buiten het broedseizoen (het broedseizoen loopt globaal van maart tot juli).

Voor de verwachte algemeen voorkomende zoogdiersoorten zal de oppervlakte geschikt biotoop binnen het loonbedrijf waarschijnlijk afnemen. Binnen het loonbedrijf is momenteel reeds sprake van slechts kleine oppervlakten die geschikt zijn als leefgebied voor zoogdieren. Het loonbedrijf zal dan ook slechts in beperkte mate onderdeel uitmaken van leefgebied van zoogdieren, die met name zullen verblijven in het omringend agrarisch gebied. Aangezien binnen het loonbedrijf geen gebouwen gesloopt worden die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen, zullen geen negatieve effecten optreden op deze soortgroep.

Wanneer rekening gehouden wordt met het broedseizoen van vogels, zijn er geen negatieve effecten te verwachten op strenger beschermde planten- en diersoorten als gevolg van de voorgenomen uitbreiding van loonbedrijf Kurstjens. Een ontheffing van de Flora- en faunawet is dan ook niet noodzakelijk voor de geplande werkzaamheden.

5.2 *Beschermde gebieden*

Loonbedrijf Kurstjens is niet gelegen binnen beschermde Natura2000-gebieden. Er zijn evenmin Natura2000-gebieden in de directe omgeving van de locatie aanwezig, zodat externe effecten op dergelijke beschermde gebieden kunnen worden uitgesloten.

Daarnaast is loonbedrijf Kurstjens niet aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur of als Provinciale Ontwikkelingszone Groen. Hierdoor is de provinciale gebiedsbescherming niet van toepassing op het plangebied. Overleg met de Provincie Limburg om toestemming te verkrijgen voor de realisatie van de uitbreiding is derhalve niet noodzakelijk.